

MET ELINE DE BOO EN MARIEKE LUITEN DE WERELD OVER

Twee vrouwen. De één met bruine krullen, de ander met blonde lokken. Een moeder van vijf kinderen en een moeder van één kind. Twee verschillende vrouwen, twee verschillende boeken. De één vertelt over Congo, de ander over Japan. De overeenkomsten ontdek je als je wat dieper gaat graven. We maken kennis met twee debuterende schrijfsters: Eline de Boo en Marieke Luiten.

Eline de Boo, schrijfster van *Blauw zeil*, verwerkte in haar boek haar ervaringen van de tsunami die in 2011 Japan op zijn grondvesten deed schudden. En in *Vleugelslag* confronteert Marieke Luiten de lezer met het seksuele geweld dat veel vrouwen in Congo overkomt. Beide romans liggen sinds kort in de schappen.

ELINE

Studeren, trouwen, carrière en... zending
"Uit de Zeeuwse klei getrokken, maar bloeiend op iedere plek waar ik geplant word - blij met het leven zoals God dat geeft." Dat is hoe De Boo zichzelf typeert. Ze droomde niet over een toekomst in het buitenland. "Zending worden was niet in beeld. Dat waren de mensen van de veel te lange dia-reeksen met arme kindjes", glimlacht De Boo. "Ik knutselde elk jaar keurig mijn spaar-doozje in elkaar om vooraan in de kerk in te leveren. Mooi hoe al die muntjes in de grote schaal kletterden. Dat was mijn bijdrage, dacht ik." Maar in haar tienerjaren begon het idee te rijpen om een bepaalde periode in haar leven apart te zetten, namens de kerk full time te dienen. Maar eerst wilden zij en Geert, de man met wie ze trouwde, studeren en aan hun carrière werken in Nederland. "Zending mag nooit een vlucht zijn." Toen de dertig in zicht kwam, vertrokken ze na een uitgebreide onderdamping in de Japanse

cultuur, daadwerkelijk richting Tokio.

Het leek of de dood zich aankondigde

Ze deden mooie ervaringen op aan de andere kant van de wereld. Maar toen was er het moment dat ze de dood in de ogen keken. Hartje Tokio, in hun appartement op de 51e verdieping, viel niet te ontkomen aan de aardbevingen en tsunami die Japan in maart 2011 troffen. "Geert en ik waren thuis, samen met onze drie dochtertjes. Onze twee zoons zaten op school, 35 kilometer verderop. Overeind blijven kon niet, onder de tafel klampten de meisjes zich aan ons vast terwijl we heen en weer slingerden. Het knarsen van staal en beton leek de dood aan te kondigen. Wij zijn bewaard gebleven, maar 18.000 anderen niet. We hebben veel gehuild en soms nog. Dit raak je niet meer kwijt. Gelukkig hebben we altijd ervaren dat God was, is en komt. Hij laat niet los wat Zijn hand begon - ook als de schepping bloedt."

Nederland is veranderd

Eenmaal terug in Nederland ontdekte De Boo hoeveel er was veranderd in de tussentijd. Koningin Beatrix had plaats gemaakt voor de kersverse koning Willem-Alexander, de verzorgingsstaat was omgetoverd in een participatiemaatschappij en ze keek op van de toename van het digitale tijdperk.

"Nederland was veel meer gedigitaliseerd dan we vanuit het zogenaamde high tech Japan gedacht hadden. Daar gaat alles nog met eindeloze formulieren en stempeltjes." Het verbaast haar, maar baart haar ook zorgen. "Kijken we nog wel om ons heen met wie we in gesprek kunnen gaan? Of heeft iedereen het daar te druk voor en doen we het nu af met een 'like' op Facebook, nadat we even ongegeneerd achter hun digitale gordijnen hebben gegluurd?"

Blauw zeil - boek over gebrokenheid

Steeds duikt de kleur blauw op in de vorm van een blauw zeil. In een keukenkastje, tijdens de tsunami, in het ziekenhuis. Het staat symbool voor gebrokenheid. Ook haar eigen leven kent blauwe zeilen. "Net als hoofdpersoon Marai heb ik in mijn leven ook gebrokenheid gezien en gevoeld. Leed mij door anderen aangedaan, leed door de gebrokenheid van de schepping en leed dat voortkomt uit mijn eigen hart. En dat laatste is misschien nog wel het moeilijkste." Ze zwijgt en de stilte vult de ruimte. Toch is het ondanks die parallellen geen autobiografie. "Als schrijver is het handig om decors te gebruiken die je goed kent, het helpt om een geloofwaardige scène neer te zetten. In de thema's die aan bod komen, is wel veel terug te zien van vragen die me bezighouden; dus in die zin leert de lezer me zeker kennen."

MARIEKE

Kunsthistorie, journalistiek, schrijven en... ontwikkelingswerk

"Ik kan zo genieten van alle mooie, lelijke, grote en kleine dingen om me heen. Een vervallen pand op een industrieterrein kan prachtig zijn. Verweerde sporen, de textuur onder je handen. Schoonheid zit in zoveel dingen." Alles gerelateerd aan kunst doet Mariekes bloed sneller stromen. Niet verwonderlijk dus dat ze zich enthousiast stortte op een studie kunstgeschiedenis, gevolgd door een studie journalistiek voor academici. In haar toekomstplannen kwam een verblijf in het buitenland niet voor. Toch werd dat werkelijkheid toen ze haar man Andreas ontmoette. "Onze uitzending kwam uit zijn koker. Hij werkt voor de ZOA en zo kwam Congo in beeld. Uiteraard hebben we goed nagedacht over deze onderneming. We spraken af om eerst een half jaar te gaan. Ik zou me oriënteren op wat ik daar voor langere tijd zou kunnen doen en zo kwam het schrijven om de hoek kijken."

Leven in Oost-Congo, gevaarlijk

In Congo woedt een burgeroorlog, ook tijdens Luitens verblijf was het verre van veilig. "Geweerschoten, overvallen en ontvoeringen zijn en waren aan de orde van de dag." Eind 2012 werd Goma, hun woonplaats, veroverd door de rebellen en zat er niets anders op dan evacueren. "We hoorden zware knallen van mortieraanslagen, op de achtergrond dreunde alles. Een paar weken leefden we van hotel naar hotel, totdat het rustiger werd." Toen bleek dat Luiten zwanger was, woonden ze een tijdje in Rwanda en keerden terug

naar Nederland - veiligheid was niet langer gewaarborgd.

Een andere kijk op het leven

Tegenwoordig woont Marieke met man en zoonlief in Apeldoorn. Maar het verblijf in het buitenland heeft haar niet koud gelaten. Zaken die vroeger belangrijk waren, lossen op in het licht van de problematiek waar ze mee te maken kreeg. Daarbij blijft de kerk niet buiten schot. "Ik ben zelf zo anders tegen het leven aan gaan kijken", legt ze uit. "In Congo ben ik meer gaan relativeren. Ik ontmoette een vrouw die God loofde en dankte voor het redden van haar kinderen, terwijl haar vijf maanden oude baby in haar armen door de rebellen werd doodgeschoten - dat is pas Godsvertrouwen." Het blijft even stil. "Ik zou graag zien dat de kerk meer naar buiten treedt, dat het niet blijft bij kerkgang alleen. Meer passie en uitbundigheid voor Jezus. En ook meer acceptatie en relativeringsvermogen, want waar draait het nu écht om in dit leven?"

Vleugelslag - boek over kleuren

Ook in *Vleugelslag* hebben kleuren een belangrijke plaats. "Congo is kleur", verklaart ze. "Maar de kleuren zijn zo afwijkend van de typische westerse kleuren." Dus schrijft ze niet over rood, geel of groen, maar over 'crucifixbruin' en 'bruidsjurkwit'. "Ik ben iemand van de zintuigen. Een kleur kun je bijna proeven. Iedere geur heeft ook zijn eigen kleur." En dan spreekt de kunsthistorica bij uitstek. *Vleugelslag* is gebaseerd op het leven van Sara - de hoofdpersoon is zelfs naar haar vernoemd. "Sara is een bijzonder meisje met wie ik in contact kwam",

Blauw zeil;
Eline de Boo;
Uitg. Mozaiek,
Zoetermeer;
9789023994442;
€ 17,90.

Vleugelslag;
Marieke Luiten;
Uitg. Mozaiek,
Zoetermeer;
9789023994596;
€ 18,50.

vertelt Luiten. "Ze vertrouwde mij toe hoe ze verkracht werd in een hut op Ishovu. Deze gebeurtenis komt ook in het boek voor. Haar vriendschap betekent veel voor me. Daarnaast heb ik met diverse slachtoffers van seksueel geweld gesproken", vervolgt ze, zichtbaar geraakt. "Dat is ook een reden geweest dat ik dit boek wilde schrijven, maar het is niet het hoofdthema. Ik wil bovenal de andere kant van Congo laten zien. De kleuren, dans en muziek, mensen vol levenslust, humor en soms ook nukkigheid. Een boek over prachtmensen!"

Twee totaal verschillende romans, die in totaal andere werelddelen spelen, die ons laten proeven van een cultuur ver weg. Geen geromantiseerde verhalen, maar leed dat aan de kaak wordt gesteld. Gebrokenheid is een thema, maar speelt niet de hoofdrol. Wat blijft hangen bij beide, is de hoop op een betere toekomst.

Daniëlle Heereens

danielleheereens@maandbladreveil.nl

Foto: Karakteristiek Fotografie, Apeldoorn